

Legionellapreventie bij autowasstraten

De gevolgen van een legionellabesmetting zijn anno 2024 voor iedereen wel bekend. Ook is algemeen bekend dat instellingen zoals hotels, ziekenhuizen, zwembaden, truckstops en sauna's wettelijk verplicht zijn maatregelen te nemen om de kans op een legionellabesmetting tot een minimum te beperken.

Maar wist u dat bij watervoerende installaties die in bedrijfsprocessen gebruikt worden zoals autowasstraten, ook wettelijke regels gelden? Om de kans op een legionellabesmetting tot een minimum te beperken bij proceswaterinstallaties gelden verplichte Arboregels om de werknemers te beschermen. Daarnaast dient men uiteraard ook maatregelen te treffen om het publiek te beschermen.

Te nemen maatregelen

Bent u eigenaar van een watervoerende installatie die in bedrijfsprocessen gebruikt wordt en waar medewerkers en/of publiek door het water risico lopen op een legionellabesmetting? Dan moet u de volgende maatregelen nemen:

- U moet een risicoanalyse laten uitvoeren door een gespecialiseerd bedrijf. Deze analyse laat zien waar legionellabacteriën kunnen groeien in uw waterinstallatie.
- Op basis van de risicoanalyse moet u een beheersplan laten maken door een gespecialiseerd bedrijf. Hierin staat welke verplichte maatregelen nodig zijn om de groei van legionellabacteriën tegen te gaan.
- In de hiervoor bestemde logboeken moet u bijhouden welke maatregelen u heeft genomen.
- Minimaal 1 keer per jaar moet u het gebruikte water laten controleren op legionella.

Een belangrijk punt om te voldoen aan de wettelijke eisen is, dat **alle** maatregelen uitgevoerd dienen te worden. Door alleen legionella watermonsters te laten nemen, zonder een legionellarisicoanalyse en beheersplan op te laten stellen, voldoet men **niet** aan de wettelijke eisen.

Controle op Arbowetgeving

Om de werknemers van een autowasstraat te beschermen voor de legionellabacterie, beschrijft de Arbeidsomstandighedenwetgeving in de artikelen 4.87a en b de te nemen maatregelen. De controle op de navolging van deze wetgeving wordt uitgevoerd door de Nederlandse Arbeidsinspectie. Zij kunnen in geval van het in gebreke blijven overgaan tot de volgende boeteopleggingen.

Overtreding	Hoogte bestuurlijke boete (€)
Het niet nemen van de vereiste maatregelen (Risicoanalyse en beheersplan) volgens arbeidsomstandighedenwetgeving 4.87a lid 1 en 2	9000,00
Het niet nemen van de vereiste maatregelen (Risicoanalyse en beheersplan) volgens arbeidsomstandighedenwetgeving 4.87b lid 1	9000,00
Het niet nemen van de vereiste maatregelen (legionellawatermonsters) volgens arbeidsomstandighedenwetgeving 4.87b lid 2	1500,00

Indien u in ogenschouw neemt dat de kosten voor het laten opstellen van een legionellarisicoanalyse en beheersplan ongeveer € 800,00 zijn en voor het laten nemen van de verplichte legionellawatermonsters (2 stuks) ongeveer € 200,00 zijn. Geconcludeerd kan worden dat de boetes vrij hoog zijn in vergelijking met de kosten voor het laten uitvoeren van de verplichte maatregelen.

Overige wetgeving

Naast de verplichting vanuit de Arbowetgeving voor de bescherming van werknemers bestaat er ook wetgeving om het publiek bij de wasstraat te beschermen tegen de legionellabacterie. Deze wetgeving betreft artikel 47 lid 2 van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Hierbij kan de burgemeester, dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio een autowasstraat opleggen maatregelen te nemen of indien nodig de wasstraat te sluiten. De gemeente handhaaft deze wetgeving op verzoek van de GGD bij een aangetoonde aanwezigheid van legionellabacteriën. In het geval een persoon een legionellabesmetting vertoont, voert de GGD altijd een brononderzoek uit. Hierbij onderzoekt de GGD alle plaatsen waar de patiënt in contact gekomen kan zijn met

legionella. Bij dit onderzoek behoort de autowasstraat standaard tot de te onderzoeken locaties. Indien tijdens dit onderzoek blijkt dat de wasstraat geen aantoonbare maatregelen ter legionellapreventie kan overleggen, kan dit via de Wpg opgelegd worden. In het ergste geval kan de autowasstraat gesloten worden.

Conclusie

Het niet voldoen aan de wettelijke verplichtingen kan voor een autowasstraat financieel verstrekkende gevolgen hebben. Hiernaast bestaat uiteraard ook het risico op imagoschade bij een legionellabesmetting. Wel dient opgemerkt te worden dat het voldoen aan de wettelijke maatregelen niet inhoudt dat er geen legionella in het water meer kan voorkomen. Echter door te voldoen aan de wettelijke eisen heeft men alle maatregelen genomen legionellagroei tot een minimum te beperken. Hierdoor kan men niet aansprakelijk gesteld worden.

Gezien het feit dat het autowassen op straat steeds verder afneemt zal het steeds drukker worden in de autowasstraten. Om zowel de werknemers als de bezoekers tegen legionella te beschermen, is het nemen van de wettelijke maatregelen een hoofdzaak.

ING R. Hennep
BGW Advies